

A. B. Houge svarer

KOMMENTAR

ANETTE BRINGEDAL HOUGE

a.b.houge@medisin.uio.no

Anette Bringedal Houge er postdoktor.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Hei og takk for god kommentar som bringer inn et viktig perspektiv i debatten: Hvilken instans er best egnet til å vurdere kjøreferdigheter?

Det er en viktig presisering at min intensjon med artikkelen (1) var å drøfte kunnskapsgrunnlaget og argumentasjonen stortingspolitikere baserte seg på da flertallet vedtok å fjerne kravet om helseattest for de eldste sjåførene – uten å samtidig innføre et alternativt system for å avdekke (begynnende) kognitiv svikt. Jeg tror at det i et eventuelt fravær av obligatorisk helseattest er naivt å tro og forvente at fastleger, gitt arbeidsbyrden, har kapasitet og mulighet til å vurdere og følge opp helsekravene til førerkort for sine pasienter i ellers ordinære pasientkonsultasjoner, slik noen stortingsrepresentanter argumenterte for (2,3,4). Det er også mulighet for at eldre pasienter som er redde for å miste førerkortet sitt vil unngå å oppsøke fastlegen for helseplager – og tilstander de ellers ville søkt hjelp for, av frykt for at fastlegen kan melde vedkommende kjøreudyktig. At helsevurderingen er en obligatorisk, selvstendig konsultasjon bøter på dette.

Men som du påpeker, det kan være og oppleves problematisk at fastleger, som er avhengige av en tillitsbasert, åpen relasjon med pasientene sine, samtidig skal være portvokter for førerkortet til sine eldre pasienter. Jeg antar (men har ikke forsket på) at de fleste fastleger opplever oppgaven som litt ugrei, og det finnes gode argumenter for å flytte dette ansvaret over på en annen instans uten denne tillitsdimensjonen som nav i relasjonen. For sjåførenes del er det nok ikke gitt at en praktisk kjøretest på en trafikkstasjon med en person man ikke kjenner oppleves mindre stressende enn en innledende helsevurdering hos en fastlege man allerede kjenner. Det vil nok variere individuelt mellom pasienter/sjåførere. Men jeg tror noen andre enn sjåføren selv bør ha som eksplisitt mandat å vurdere kjøreevne og trafikalt relevant kognitiv helsetilstand.

REFERENCES

1. Houge AB. Helseattest for eldre bilførere – en analyse av stortingsdebatten. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.21.0639. [PubMed][CrossRef]
2. Innst. 195 S (2020–2021) Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen. Dokument 8:79 S (2020–2021).

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/innstillinger/stortinget/2020-2021/inns-202021-195s.pdf>
Lest 15.2.2022.

3. Stortinget. Representantforslag 79 S (2020–2021). Representantforslag om opphevelse av krav til helseattest for førerkort for eldre. <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2020-2021/dok8-202021-079s/> Lest 15.2.2022.

4. Stortinget. Møte tirsdag den 9. februar 2021. Referatsak nr. 6. <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Referater/Stortinget/2020-2021/refs-202021-02-09?m=6> Lest 15.2.2022.

Publisert: 23. mai 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0330

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juni 2023.